

JYVÄSKYLÄN YLIOPISTO
UNIVERSITY OF JYVÄSKYLÄ

TIEDON- LÄHDE

JYVÄSKYLÄN YLIOPISTON
KIRJASTO LÄHDE

Jyväskylän yliopiston kirjasto
Lähde on portti ainutlaatuiselle
yliopistokampukselle sekä
tieteen, oppimisen ja hyvin-
voinnin maailmaan.

Silmänruokaa ja tiedonjanoa

LÄHTEEN ARKKITEHTUURI

Jyväskylän yliopiston pääkirjaston on suunnitellut arkkitehti Arto Sipinen (1936–2017) osaksi Seminaarinmäen hallinto- ja laitosrakennuskokonaisuutta. Valmistuessaan vuonna 1974 moderni kirjastorakennus edusti uudenlaista kirjastoajattelua. Kirjoja sijoitettiin suuriin lukusalitiloihin, joissa ne olivat asiakkaiden omatoimisesti noudettavissa. Uutta olivat myös ryhmätyöskentelyyn suunnitellut tilat.

Yhdessä sisustuksesta vastanneiden sisustusarkkitehtien Vuokko ja Torsten Laakson kanssa Sipinen suunnitteli kirjastosta kokonaistaideteoksen, jossa keltainen väri toistui rakennusosissa ja kalusteissa yhdessä sinisen, valkoisen ja mustan kanssa.

Vuonna 2021 valmistuneen kirjastorakennuksen peruskorjauksen pääsuunnittelijana toimi Arto Sipisen poika arkkitehti Ari Sipinen. Rakennuksen tilat muutettiin vastaamaan yliopiston nykyisiä tarpeita, mutta alkuperäinen värimaailma sekä sisääntuloaulan omaleimainen tunnelma ja valoikkunat säilytettiin.

LÄHTEEN TAIDE

Lähteeseen sijoitetaan taideteoksia sekä valtion että Jyväskylän yliopiston omista kokoelmista. Päätaideteos on valtion tilausteos kuvanveistäjä Mikael Pohjolalta. Se kuvaa Jyväskylän yliopiston kehittymistä Uno Cygnaeuksen perustamasta ensimmäisestä opettajaseminaarista monitieteiseksi yliopistoksi. Rakennuksessa on myös sinne alun perin hankittuja töitä. Sisääntuloaulaan on kunnostettu kuvataiteilija Carolus Enckellin seinämaalaus ”Minä olen väri ja sinä olet sana” (1975). Lähteen eri kerroksissa on yliopiston tiedemuseon kuva-arkistosta tuotettuja suurennoksia, joissa kuvataan opiskelijaelämää ja kampuksen tunnelmaa.

TAPAHTUMA- JA NÄYTTELYTILAT

Tapahtuma- ja näyttelytila Tietonieikka ja tiedekasvatustila Taitonieikka sijaitsevat Lähteen ensimmäisessä kerroksessa. Tapahtumissa, näyttelyissä ja työpajoissa voi tutustua tieteen ja taiteen ajankohtaisiin teemoihin. Taitonieikassa toimivat muun muassa lasten ja nuorten tiedekasvatusta järjestävä JYUniorit sekä Ikääntyvien yliopisto. Lähteen tiede- ja taidetapahtumat ovat avoimia kaikille.

Jyväskylä – tieteen ja taiteen koti

Jyväskylään perustettiin maan ensimmäinen suomenkielistä opetusta antanut kansakoulunopettajaseminaari vuonna 1863. Kaupungista muodostui suomenmielisyyden ja -kielisyyden keskus, jonka merkittävimpiä vaikuttajia oli piirilääkäri Wolmar Schildt (1810–1893).

Kunnianosoituksena Schildtille Lähteen kahvila Tiede, ravintola Taide sekä opetus- ja kokoustiloja on nimetty hänen kehittämiensä suomenkielisten uudissanonjen mukaan. Lähteen

kolmannen kerroksen opetustilojen nimissä on puolestaan käytetty vesisistöistä johdettuja sanoja.

NIMIKILPAILU

Nimeä peruskorjatulle rakennukselle haettiin avoimella nimikilpailulla, ja voittajaksi valittiin Lähde. Se on kaunis, suomenkielinen sana. Nimeen liittyy useita peruskorjauksen kautta uudistuvaan rakennukseen sopivia merkityksiä: rakennus on tiedon lähde, yhteisöllinen ja kutsuva, raikas ja virtaava.

Kuva: Avoinnitiön tiedon keskuksen kuva- ja video Matti Salmi, 2013

KELTAINEN KIRJASTO -VIRTUAALIESITTELY

Tutustu Jyväskylän yliopiston kirjastorakennukseen sellaisenaan kuin se oli ennen peruskorjausta 360-virtuaalierroksena toteutetussa Keltainen kirjasto-verkkonäyttelyssä. Näyttely kertoo rakennuksen historiasta ja arkkitehtuurista sekä kirjaston toiminnasta.

» keltainenkirjasto.jyu.fi

Palvelut

Avoimen tiedon keskus

JYVÄSKYLÄN YLIOPISTON KIRJASTO on kaikille avoin tieteellinen kirjasto. Kirjasto on nykyaikainen oppimis- ja työskentelykeskus, joka tarjoaa korkeatasoisia tieteellisiä aineistoja opiskelun, opetuksen ja tutkimuksen tueksi. Kirjaston kokoelmat ovat kaikkien lainattavissa.

Jyväskylän yliopiston kirjasto on yksi Suomen vapaakappalekirjastoista. Vapaakappalekokoelma Fennica on suomalaisen julkaisutuotannon arkistokokoelma, johon sisältyy myös ääni- ja kuvataallenteita, kuten kotimainen radio- ja tv-arkisto. Kirjasto palvelee Lähteen kahdessa pohjakerroksessa.

TIEDEMUSEO esittelee ja tallentaa Jyväskylän yliopiston kulttuuri- ja tiedeperintöä seminaarin ajalta nykypäivään. Museon kuva-arkisto on Lähteessä, esine- ja arkistokokoelmia säilytetään Kanavuoren kokoelmakeskuksessa. Näyttelyt sijaitsevat Seminaarinmäellä näyttelykeskus Soihdussa ja Vesilinnan Luontomuseossa sekä Lähde-rakennuksessa Tietoniekkä-näyttelytilassa. Kokoelmiin pääsee tutustumaan ottamalla yhteyttä museoon. Museo ottaa myös vastaan yliopistoon ja sen edeltäjiin liittyvää aineistoa.

AVOIMEN TIETEEN JA TUTKIMUKSEN PALVELUT tukevat tutkijoita ja opiskelijoita tieteellisen julkaisemisen, tutkimusaineistojen hallinnan sekä tutkimuksen näkyvyyden ja vaikuttavuuden kysymyksissä.

- kirjasto.jyu.fi
- tiedemuseo.jyu.fi
- jyu.fi/studentlife
- jyu.fi/digipalvelut
- compass-group.fi

Tiedettä kaikille

Jyväskylän yliopiston Tiedettä kaikille -toiminta toivottaa kaikki tervetulleiksi yliopistolle. Tiedetapahtumat, työpajat, yleisöluennot ja näyttelyt kutsuvat mukaan tieteen, taiteen ja tutkimuksen maailmaan.

→ jyu.fi/tiedettakaikille

Student Life

Student Life on Jyväskylän yliopistossa kehitetty toimintamalli, ja sen tarkoituksena on auttaa opiskelijoita pitämään huolta opiskelukyvystään, voimaan hyvin niin arjessa kuin opiskelussa sekä kehittämään valmiuksiaan opiskella. Student Life toimii Lähteen toisessa kerroksessa.

Digipalvelut

Jyväskylän yliopiston digipalvelut tukee opiskelijoita, henkilökuntaa ja vierailijoita digitalisaatioon liittyvissä tarpeissa sekä kehittää ja ylläpitää yliopiston digitaalisia palveluita. Digipalveluiden palvelupiste on Lähteen kolmannessa kerroksessa.

Ravintola Taide

Ravintola Taide tarjoilee niin yliopistolaisille kuin Lähteessä vieraileville terveellistä, sesongin mukaisista parhaista raaka-aineista valmistettua ruokaa paikan päällä nautittavaksi ja kotiin vietäväksi.

Kahvila Tiede

Kahvila Tiede on urbaani ja rento kohtaamispaikka, joka tuo virkistävän ja palauttavan tauon opiskelun ja työn tueksi. Toivotamme tervetulleeksi kaikki Lähteessä vierailevat.

Kartat

3

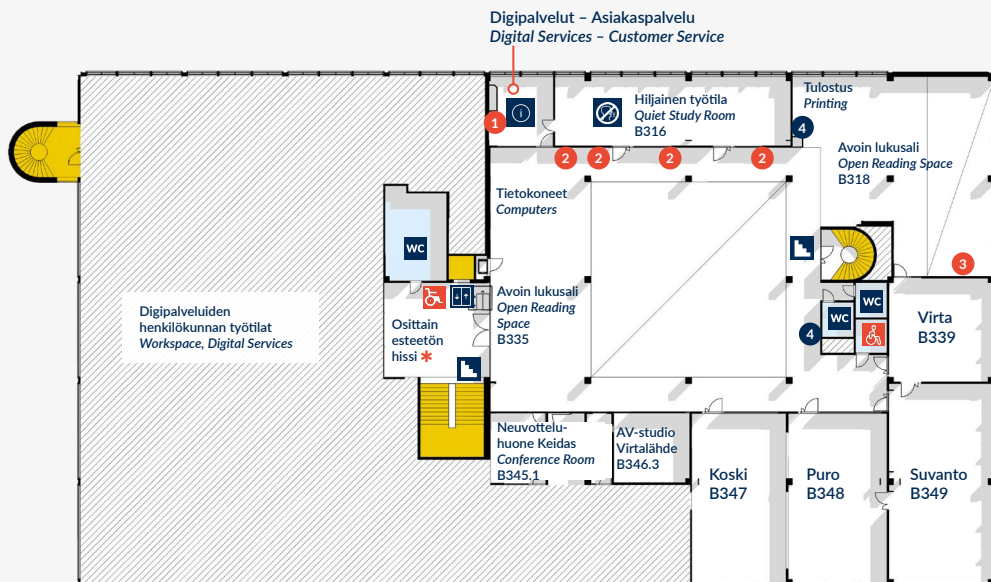

TILAT SPACES

- B346.3** AV-studio Virtalähde
Studio
 Digipalvelut – Asiakaspalvelu
Digital Services – Customer Service
 Digipalvelut -työtilat
Digital Services Workspace
- B345.1** Neuvotteluhuone Keidas
Conference Room
- B347** Koski
- B348** Puro
- B349** Suvanto
- B339** Virta

TAIDETEOKSET ART

- 1 Outi Pieski:
 Gámasvárri fjeld, 2014
- 2 Ilkka Väätti:
 Serigrafiasarja, 1994
- 3 Oiva Meriläinen:
 Metsä, 1983
- 4 Historiallinen mustavalkoinen
 valokuvasuurennos.

* Hissikorin syvyys muutaman sentin lyhyempi kuin täysin liikkumisesteettömässä ratkaisussa, jossa syvyys on 140 cm. Ota tarvittaessa yhteyttä Lähteen vahtimestareihin.

2

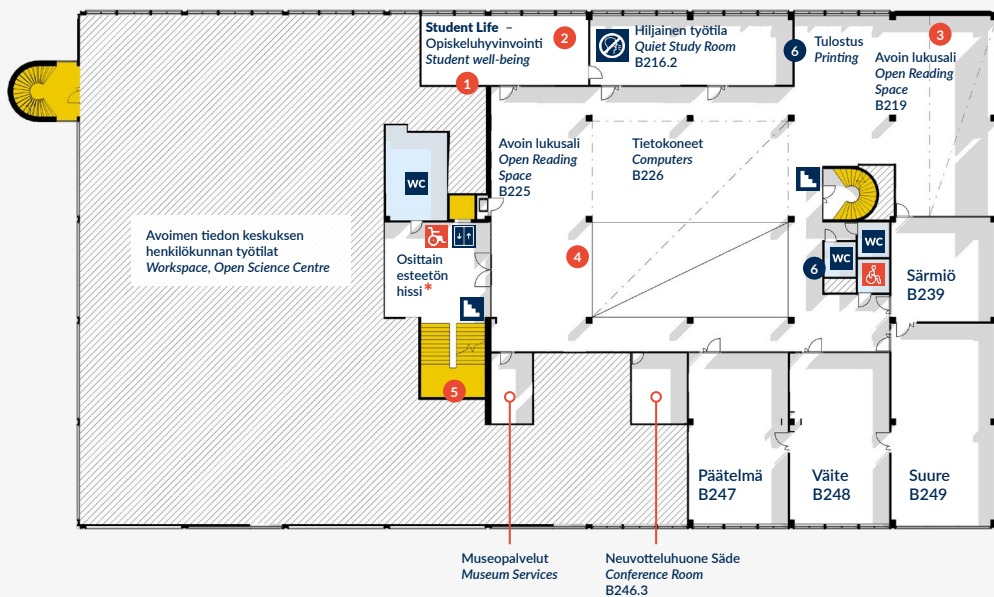

TILAT SPACES

- Avoimen tiedon keskus -työtilat
Open Science Centre Workspace
Museopalvelut
Museum Services
- B246.3 Neuvotteluhuone Säde
Conference Room
- B247 Päätelmä
- B249 Suure
- B239 Särmiö
- B248 Väite
- Student Life –
Opiskeluhyvinvointi
Student Life – Student well-being

TAIDETEOKSET ART

- 1 Aino-Kaarina Pajari:
Pippurihelmet, 2011
- 2 Markku Kolehmainen:
Täydellinen lehmänkäännös, 1992
- 3 Mikael Pohjola:
Ex Libris, 2022
- 4 Leena Turpeinen:
Kriitikko, 1975
- 5 Aiko Tsukahara:
Cloud, 2012
- 6 Historiallinen mustavalkoinen
valokuvasuurenno

* Hissikorin syvyys muutaman sentin lyhyempi kuin täysin liikkumisesteettömässä ratkaisussa, jossa syvyys on 140 cm. Ota tarvittaessa yhteyttä Lähteen vahtimestareihin.

1

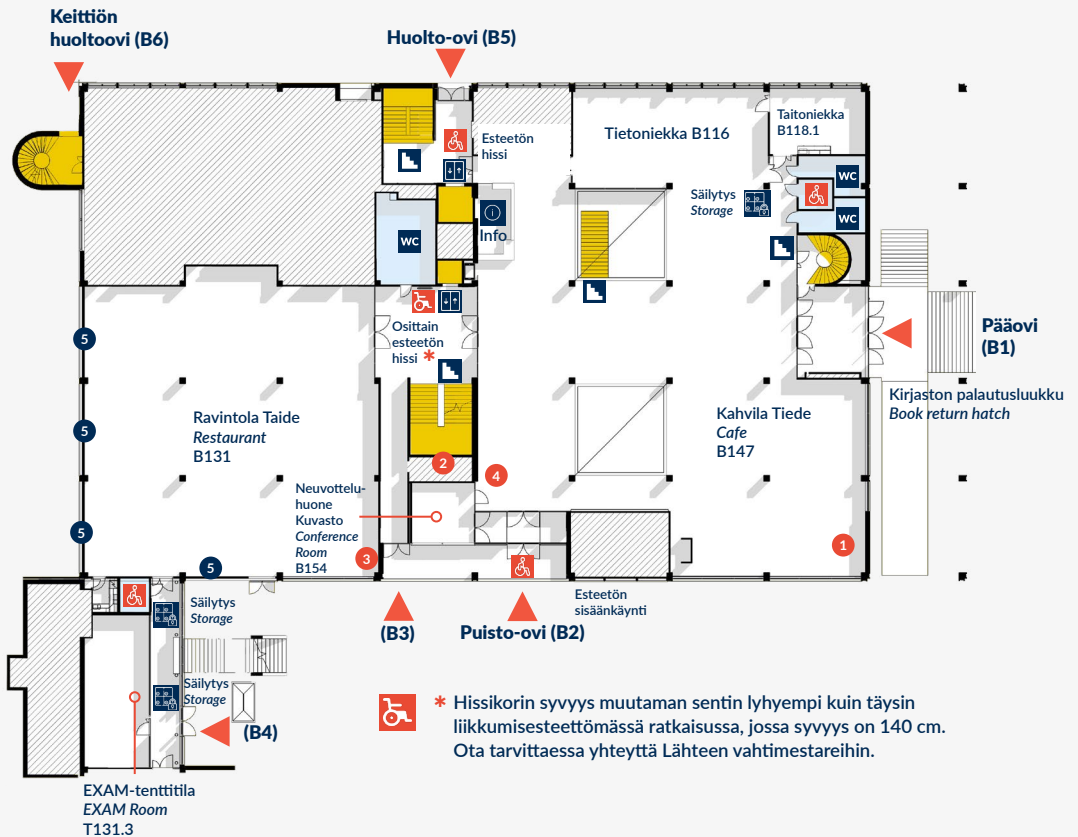

TILAT SPACES

- T131.3** EXAM-tenttitila
EXAM Room
- B147** Kahvila Tiede Cafe
- B154** Neuvotteluhuone Kuvasto
Conference Room
- B116** Näyttely- ja tapahtumatila
Tietoniekkä
Exhibitions and Events
- B118.1** Oppimistila Taitoniekkä
Study Room
- B131** Ravintola Taide
Restaurant

TAIDETEOKSET ART

- 1 Mika Hytti:
Kinesis, 2019
- 2 Sanna Kannisto:
Approach of Winter, 2018
- 3 Heli Hiltunen:
Yksi ainoa nyt, 2005–2007
- 4 Carolus Enckell:
Minä olen väri, sinä olet sana, 1975
- 5 Historiallinen mustavalkoinen
valokuvasuurennos

-1

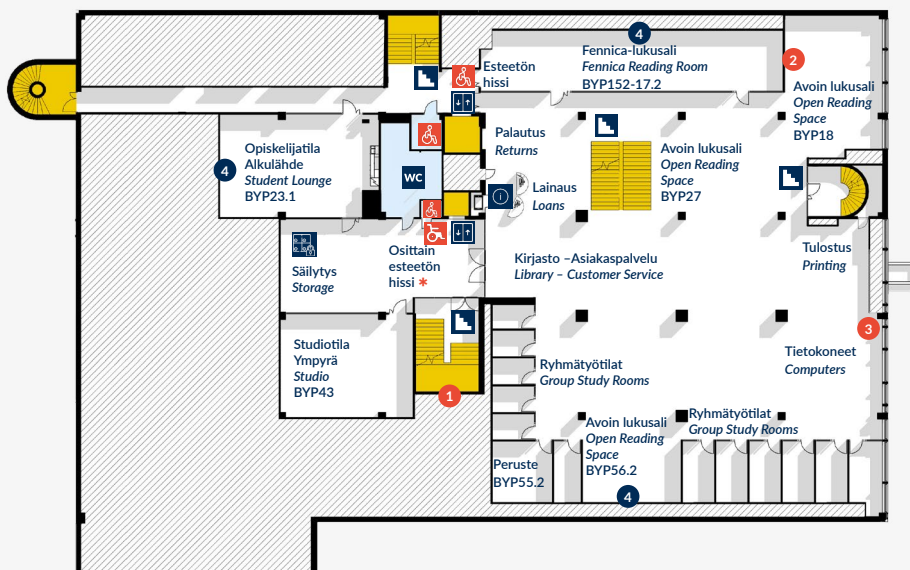

TILAT SPACES

- BYP23.1 Opiskelijatila Alkulähde**
Student Lounge
Kirjasto
Library
/ Asiakaspalvelu *Customer Service*
/ Lainaus *Loans*
/ Palautus *Returns*
Ryhmätötilat
Group Study Rooms
- BYP43 Studiotala Ympyrä**
Studio
- BYP55.2 Oppimistila Peruste**
Study Room

TAIDETEOKSET ART

- 1 Tuula Lehtinen:
Pohjoisseinältä, 1984
- 2 Riitta Uusitalo:
Vaajakosken liikenneympyrä, 2017
- 3 Jenni Karhapää:
Viimeinen parkkipaikka, 2018
- 4 Historiallinen mustavalkoinen valokuvasuurennos

* Hissikorin syvyys muutaman sentin lyhyempi kuin täysin liikkumiseesteettömässä ratkaisussa, jossa syvyys on 140 cm. Ota tarvittaessa yhteyttä Lähteen vahtimestareihin.

-2

TILAT SPACES

Kirjasto

Library

/ Kurssikirjat Course Books

/ Lainaus Loans

/ Lehdet Journals

/ Tutkimuskirjallisuus Research Literature

Ryhmätötilat

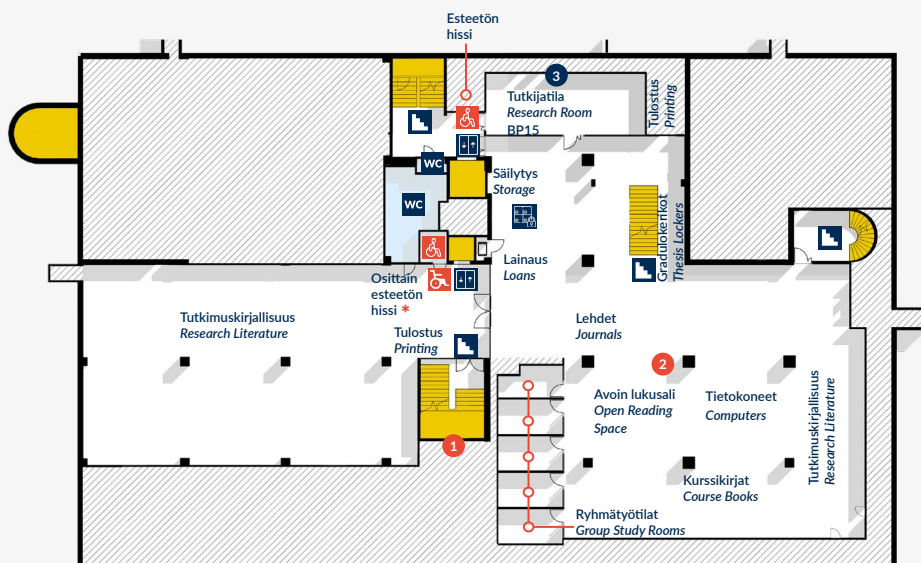
Group Study Rooms

Tutkijatila

Research Room

TAIDETEOKSET ART

- 1 Jorma Hautala:
Lyyrinen akseli, 1978
- 2 Voitto Kantokorpi:
S & B 30, 1990
- 3 Historiallinen mustavalkoinen
valokuvasuurennos

* Hissikorin syvyys muutaman sentin lyhyempi kuin täysin liikkumiseesteettömässä ratkaisussa, jossa syvyys on 140 cm. Ota tarvittaessa yhteyttä Lähteen vahtimestareihin.

JYVÄSKYLÄN YLIOPISTO
UNIVERSITY OF JYVÄSKYLÄ

Lähde on avoinna

ma-pe 7.30–21

la 7.30–17

su 11–16

Yliopiston kirjasto

KIRJASTO.JYU.FI

JYKNEUVONTA@LIBRARY.JYU.FI

P. 040 805 3803 (PALVELUAIKOINA)

Tiedettä kaikille ja Tietoniekka-tila

TIEDETTAKAIKILLE@JYU.FI

Museopalvelut

KAMPUSMUSEO@JYU.FI

Lähteen vahtimestarit

VAHTIMESTARIT-SEMINAARINMAKI@JYU.FI

P. 050 428 5237